

Steekkaart: nummer 1W

Onderwerp	Kennis maken met de eigen emoties en die van anderen
Leeftijd/Doelgroep	1 ^e leerjaar
Leergebied	Wereldoriëntatie

Organisatie	
Tijdsduur	50 minuten
Beschrijving	In deze les leren de jonge kinderen kennis maken met gevoelens (emoties). Ze leren de basisemoties bij anderen herkennen en ze zelf uitbeelden. Nadien fotograferen ze elkaars emoties en komen alle uitingen van hun gevoelens terecht in een zelfgemaakt klavertje vier, dat in de klas uitgehangen kan worden. Ze leren ook kennis maken met emoticons en linken deze met de ingeoeffende emoties.
Materiaal	❖ Digitale fototoestellen (1 toestel per 2 à 3 leerlingen) ❖ Foto's van de basisemoties (Bijlage 1) ❖ Klavertje vier (Bijlage 2) ❖ Emoticons-opdracht (Bijlage 3) ❖ Digitaal bord/Beamer

Doelen	
Eindtermen (ET)	• 3.1. De leerlingen drukken in een niet-conflictgeladen situatie, eigen indrukken, gevoelens, verlangens, gedachten en waarderingen spontaan uit.
Leerplandoelen	<u>VVKBaO:</u> • 4.5.1. Kinderen kunnen zich verplaatsen in de gedachten, gevoelens en waarnemingen van anderen en houden daar rekening mee. Dat houdt in dat ze bij anderen gevoelens zoals angst, blijheid, boosheid, verdriet, vriendschap ... herkennen en trachten mee te leven in dit gevoel • 4.3.5. Kinderen ontwikkelen een genuanceerde kijk op hun eigen gevoelens en gaan er op een adequate wijze mee om. Dat houdt in dat ze hun gevoelens correct kunnen benoemen en uiten met behulp van hun gezichtsexpressie <u>Mediaopvoeding in leergebied Wereldoriëntatie :</u> • 0.6. Kinderen drukken zich zo verstaanbaar mogelijk uit en benoemen waar mogelijk de dingen correct. <u>Mediaopvoeding in functie van ET:</u> • 1.14. Bereid zijn de eigen mediageletterdheid (eigen talent) te tonen. • 3.4. Voor hen bedoelde mediamiddelen op een verantwoorde en veilige manier gebruiken. <u>OVSG:</u> • WO-MNS-SC-1.1.1. De leerlingen kunnen de eigen gevoelens van angst, blijheid, boosheid of verdriet (h)erkennen, uitdrukken en benoemen. • WO-MNS-SC-1.2.1. De leerlingen kunnen bij de andere(n) gevoelens van bang, blij, boos en verdrietig zijn, herkennen en meeleven in dit gevoel.
Lesdoelen	• Weten wat emoties zijn en deze herkennen en benoemen • Emoties bij anderen herkennen en benoemen • Zelf emoties kunnen en durven uitbeelden/uiten (inlevingsvermogen) • Emoties van anderen fotograferen met het digitaal fototoestel • Emoties op gezichten linken met 'emoticons'

Bronnen
• (JVDE), <u>21 emoties</u>, Het Nieuwsblad, woensdag 2 april 2014 (Bijlage 4)

Fases

Fase 1: Inleiding op de emoties

Organisatie

De kinderen blijven allemaal op hun plaats zitten. De leerkracht vertelt korte situaties waarin telkens een herkenbare emotie in verborgen zit. Uiteindelijk komt de leerkracht tot het woord gevoelens/emoties en toont hij/zij de zelfgemaakte foto's van emoties (zie bijlage 1).

Situaties

- 1) Mattijs ging zaterdagavond naar een voetbalmatch. Op het laatste nippertje won zijn favoriete ploeg. Hij was in de wolken, hij voelde zich zeer ...
- 2) Ruben had per ongeluk de grote taart van mama en papa omver gestoten. Zijn ouders waren er zeker niet blij mee, ze waren zelfs ...
- 3) Julie haar kat is vorige week gestorven. Ze heeft heel wat traantjes gelaten, ze was enorm ...
- 4) Anke is op vakantie eens haar ouders kwijt geraakt. Ze was verdwaald en het was al donker. Ze wou haar ouders rap terug vinden want ze voelde haar niet zo veilig, ze was ...

Emoties

- 1) BLIJ
- 2) BOOS
- 3) VERDRIETIG
- 4) BANG

Richtvragen

- Weet er iemand hoe we de woorden "blij, boos, verdrietig, bang" in één woord kunnen zeggen?
- Je kan je blij voelen, boos voelen, verdrietig voelen of bang voelen. Hoe noemen we zo'n gevoel?
- Weet er iemand hoe je 'gevoelens' nog op een andere manier kan zeggen?

Extra

- Wie was er al eens heel blij? Waarom?
- Wie was er al eens heel boos? Waarom?
- Wie was er al eens heel verdrietig? Waarom?
- Wie was er al eens heel bang? Waarom?

Antwoord

- Gevoelens / Emoties

Instructie

Blij, boos, verdrietig (droevig) en bang zijn gevoelens of emoties. Maar er bestaan nog heel wat meer gevoelens/emoties. Ik toon telkens hetzelfde gezicht op het bord, maar telkens met een andere emotie. Kunnen jullie raden dewelke?

Powerpoint

De voorstelling in Powerpoint (zie bijlage 1) bevat verschillende foto's met verschillende gevoelens/emoties. De kinderen raden telkens de emotie met hulp van de leerkracht.

Fase 2: Emoties van anderen raden

Organisatie

De kinderen staan in een kring in het midden van de klas, afhankelijk van de beschikbare klasruimte. Er worden telkens emoties nagebootst, samen of individueel. De leerkracht maakt van deze fase een ontspannende, leuke, leerrijke lesfase.

Instructie

Nu wij allemaal in een kring staan, gaan we emoties uitbeelden. We beelden eerst nog samen emoties/gevoelens uit. Straks kijken we dan of jullie bepaalde emoties/gevoelens al alleen kunnen nabootsen/uitbeelden.

Emoties

- Blij
- Bang
- Boos
- Verdrietig
- Verlegen
- Moe
- Verrast
- Gelukkig
- Verafschuwd / Afkeer
- Neutraal

Variatie

- Samen emoties uitbeelden. Leerkracht instrueert telkens de emotie/het gevoel.
- Samen emoties uitbeelden. Leerlingen bedenken emoties/gevoelens.
- Elk om beurt een andere emotie uitbeelden. De anderen raden.
- De leerlingen gooien een klein balletje naar elkaar. De leerling die de bal vangt, moet een emotie uitbeelden. De anderen raden.

Fase 3: Elkaars emoties fotograferen en plakken in het klavertje vier

Organisatie

De klasgroep wordt in groepjes verdeeld. De ideale groepsverdeling zou hier 4x4 zijn. Per groepje moeten de leerlingen elkaar fotograferen in hun emotie. Ze kunnen kiezen uit de emoties: blij, bang, boos of verdrietig. Elke emotie moet minstens eenmaal aan de beurt komen per groepje. Nadien worden de foto's verzameld bij elkaar in een zelfgemaakt klavertje vier.

Instructie

Ik zal jullie straks in groepjes verdelen. Elk groepje krijgt een digitaal fototoestel. Per groepje neem je foto's van elkaars gezichten. Zorg er voor dat de emoties/gevoelens *blij, boos, bang en verdrietig* minstens één keer aan de beurt komen in jullie groepje.

Groepswerk

Elk groepje zorgt voor 'emotiefoto's' van de kinderen in het groepje. De vier 'basisemoties' komen minstens eenmaal aan bod.

Aandachtspunt

! Probeer je emotie/gevoel zo duidelijk mogelijk over te brengen op de foto !

Klavertje vier

Nu we veel 'blij', 'boze', 'bange' en 'verdrietige' foto's hebben, plakken we ze allemaal samen in dit klavertje vier (zie bijlage 2). Zo zien we dat we allemaal wel eens blij, bang, boos of verdrietig zijn, maar toch horen we samen. We begrijpen de emotie / het gevoel van andere kinderen en helpen hen doorheen het jaar.

Fase 4: Foto's van emoties linken aan emoticons

Organisatie

De klasleerkracht kan in deze fase kiezen of de kinderen individueel of in de groepjes vanuit de vorige lesfase de leerstof verwerken. Ze linken de reeds geziene foto's van emoties aan 'emoticons', kleine gele gezichtjes die duidelijk een gevoel weergeven.

Instructie

Jullie krijgen nu van mij een blad met allemaal emoties (zie bijlage 3) op. Aan de linkerkant zie je allemaal gezichten, aan de rechterkant zie je 'emoticons', ofwel 'gele gezichtjes'. Probeer de gezichten aan de linkerkant van het blad te koppelen aan de 'gele gezichtjes' aan de rechterkant van het blad, door een lijn te trekken.

Opdracht

De kinderen linken de emoties van de gezichten aan de emoties van de emoticons, individueel of in groep. De leerkracht loopt rond in de klas en vraagt aan verschillende kinderen welke emoties er allemaal op het blad uitgebeeld staan.

Correctie

De leerkracht kan klassikaal, individueel of achteraf verbeteren. Tussentijdse evaluatie behoort ook tot de mogelijkheden.

Bijlage 2

Bijlage 4

16 NIEUWS Woensdag 2 APRIL 2014 HET NIEUWSBLAD

21 EMOTIES

Wraak, verbazing, verdriet, angst, vreemde en afkeurend. Dat zijn de 21 'basisemoties' die van iedereen gezicht af te lezen zijn.

Maar volgens Amerikaanse onderzoekers tonen we nog veel meer gevoelens. Wetenschappers van de Ohio State University onderscheiden vijf tient nieuwe gelatenheidsklagen, waaronder angstig-boos, verrast-boos of angstig-verrast. Dit brengt het totaal op 21 emoties die we moeilijk kunnen verbergen.

De onderzoekers lieten 230 vrijwilligers op commando gezichten trekken. Ze toonden plaatjes of voorwerpen opmerkingen als: 'Je hebt onverwacht lasterachtig nieuws gekregen.' Ze fotograferden de profielen en lieten de foto's door een computer analyseren.

Het resultaat is een lijst indrukwekkend, zegt professor Alex Martinez. 'De computer resulteert ons eigenlijk dat bijna iedereen die 21 emoties op eenzelfde manier uitdrukt, tenzijsta in onze cultuur.' Volgens Martinez kan het computermodel de emoties in ons brein heel precies in kaart brengen en kan het toegepast worden in de behandeling van psychologische aandoeningen, zoals autisme en posttraumatische stressstoornis. (10/4)

BLIJ **DROEVIG** **ANGSTIG**
DROEVIG ANGSTIG **DROEVIG BOOS** **DROEVIG VERRAST** **DROEVIG VERAFSCHUWD** **DROEVIG VERRAST**

NIEUWS 17

HET NIEUWSBLAD WOENSDAG 2 APRIL 2014

BOOS **VERRAST** **VERRAST** **BLIJ VERRAST** **BLIJ VERRAST**
ANGSTIG BOOS **ANGSTIG VERRAST** **ANGSTIG VERRAST** **ONTHUTST** **BOOS VERRAST**

BOOS VERRAST **VERRAST VERRAST**
ONDER DE INDRUK **HAATDRAGEND**